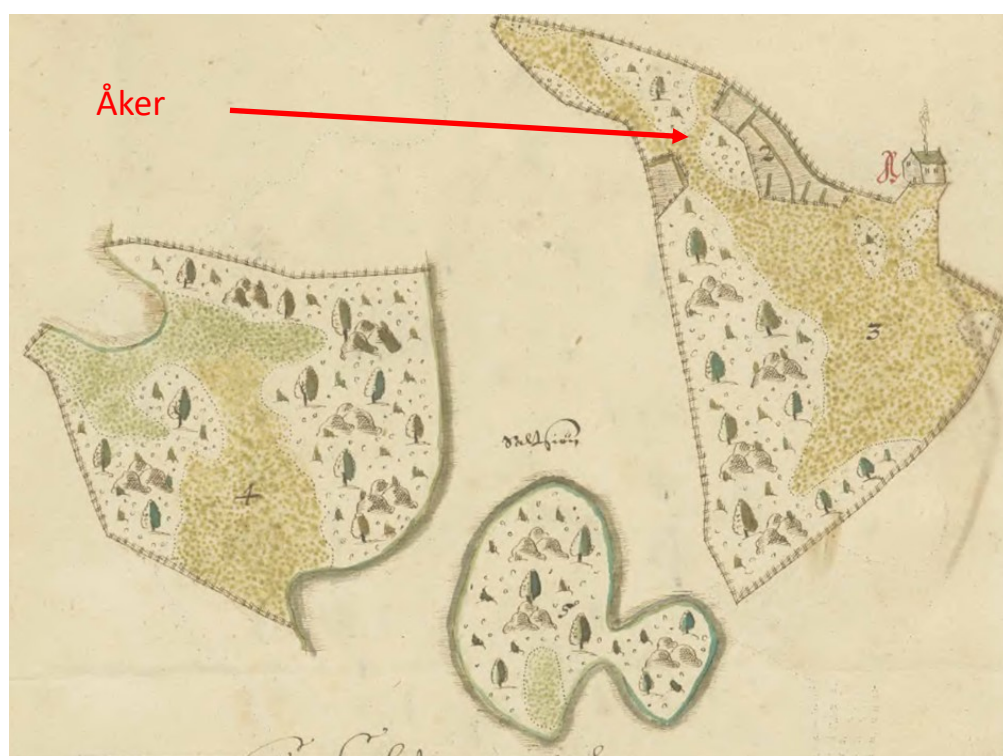

Fyrtorps by

Uppe på krönet framför dig ligger Fyrtorps by. Dess namn har inte något med en fyr att göra. Namnforskare anser istället att *fyr* är en äldre form för *fur*, dvs. tall. Fyrtorp var således ett område där det växte tallar.

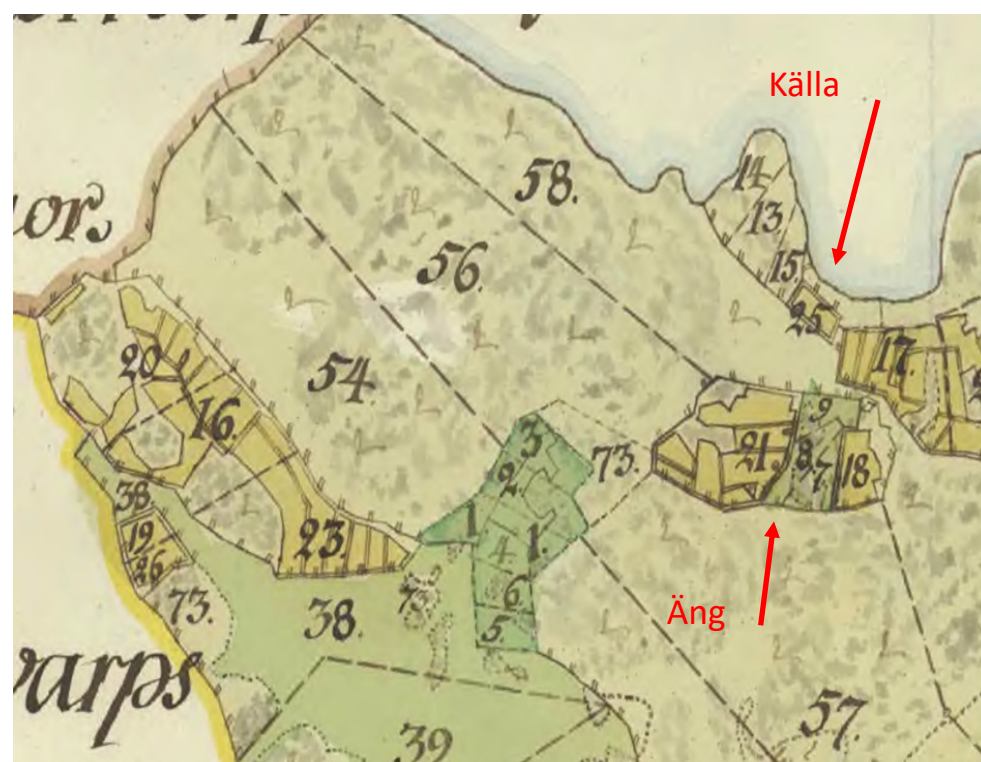
De första skriftliga dokumenten om byn finns från 1540-talet. Sannolikt har det dock funnits bebyggelse betydligt tidigare, kanske från 500-talet. Då kan de första åkrarna ha blivit anlagda.

Den första kartan över byn är från år 1650. Uppe till höger i kartan finns en teckning av ett hus. Den markerar en gård. Strax till vänster om gården finns en liten åker utritad (grå färg). Fyrtorps äng tycks inte ha anlagts ännu.

Karta från år 1650. Lantmäteriet – Historiska kartor

Gården i Fyrtorp utvidgades succesivt. På kartan från år 1799 (nedan) finns tre gårdar markerade (siffrorna 1,2,3 i mitten av kartan). Vidare har nu en äng tillkommit. Den är markerad med bl.a. siffrorna 18 och 21, till höger på kartan. Man kan notera att byn hämtade sitt vatten från den s.k. Holkällan som markeras vid siffran 25. Den finns fortfarande kvar.

Karta från år 1799. Lantmäteriet – Historiska kartor

Karta till Laga skifte år 1840. Lantmäteriet – Historiska kartor

År 1840 förrättades Laga Skifte i Fyrtorps by. För att åstadkomma bättre brukningsmöjligheter bestämdes att en av gårdarna skulle flyttas. Dess byggnader monterades ner och flyttades.

På kartan från år 1840 är en ladugård markerad i kartans övre del, snett till vänster nedanför siffran 204 och vägkröken. Byggnaden är numera riven. Vidare syns att de tre gårdarna i byn har egna båthus – de tre svarta rektanglarna vid Fyrfjärden.

Den utflyttade gården kom att kallas Nedre Fyrtorp och placerades på sydöstra sidan om nuvarande väg 212, mot Horsviken. Kartan från 1870-talet visar den utflyttade gården. Den är markerad längst ner till höger på kartan.

Häradskartan från 1870-talet. Lantmäteriet – Historiska kartor

Ägaren till Snäckevarps gård köpte år 1887 en av gårdarna i Fyrtorps by. I mitten på 1960-talet köpte sedan dåvarande ägaren till Snäckevarp de resterande gårdarna i byn och startade exploatering av marken. Den första exploateringen gjordes längst ut på Fyrudden och norr om hamnen, alltså det som idag är Fyrsvängen.

Efter några år köpte Svenska Fritidsbyggen AB byns mark. En byggnadsplan upprättades med mer än 300 fastigheter. Då bildades också fastigheten Snäckevarp 4:1, dvs. den fastighet om nu ägs gemensamt i Snäckevarps Samfällighetsförening.

Ekonomiska kartan från år 1946. Lantmäteriet – Historiska kartor

På kartan från 1946 är det lilla huset som nu finns vid hamnens bryggfäste markerat, men inga båthus syns längre. Den utflyttade gården Nedre Fyrtorp syns längst till höger i kartans nedre del. Markområdet kring byn har fortfarande en ålderdomlig prägel och har inte förändrats mycket sedan laga skiftet år 1840. Det kan noteras att markerna tycks ha varit mer öppna än nu – den ljusgröna färgen markerar öppen mark och det som är mörkare grönt är skog.

Ekonomiska kartan från år 1975

Mitt i den övre delen av kartan från år 1975 syns den första delen av brygganläggningen i Fyrfjärden. Valdemarsviks kommun övertog senare hamnfastigheten med de stora bryggorna.

Snäckevarps Samfällighetsförening sommaren 2023.